European Commission

συστάσεις

ΟΜΑΔΑ ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ **ΠΟΛΙΤΩΝ** ΓΙΑ ΤΗΝ

ενεργειακή απόδοση

Ομάδα Ευρωπαίων πολιτών για την ενεργειακή απόδοση
Τελικές συστάσεις

Δήλωση αποποίησης ευθύνης: Το παρόν έγγραφο περιέχει τα αποτελέσματα της ομάδας Ευρωπαίων πολιτών για την ενεργειακή απόδοση. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται ανά θεματικό πεδίο.

Περιεχόμενα

Πληροφόρηση και αλλαγή συμπεριφοράς 3
Δίκαιες και ίσες ευκαιρίες 4
Ο παγκόσμιος ρόλος της ΕΕ και τα κράτη μέλη 5
Θέσεις εργασίας και εκπαίδευση 10
Υποδομές 14
Κτίρια 19
Μεταφορές 20
Αποτελέσματα της αξιολόγησης από τους πολίτες της ομάδας 23

Πληροφόρηση και αλλαγή συμπεριφοράς

Σύσταση αριθ. 1

Να ενδυναμωθούν οι καταναλωτές ώστε να ενστερνιστούν την ενεργειακή απόδοση
Συνιστούμε να αυξηθεί η προσβασιμότητα, η διαφάνεια και η χρησιμότητα των πληροφοριών που παρέχονται στους καταναλωτές, ώστε να δοθεί η δυνατότητα στα νοικοκυριά και στους οργανισμούς να αυξήσουν την ενεργειακή τους απόδοση. Για τους λόγους αυτούς συνιστούμε: ● Τη δημιουργία διαδικτυακής πύλης με λειτουργία αυτοελέγχου που θα βοηθά τους καταναλωτές να αξιολογούν τις ανάγκες τους όσον αφορά τις μεταφορές, τις βελτιώσεις στο σπίτι και τις συμβουλές για μείωση του κόστους. Η πύλη θα τους παρέχει μια δέσμη λύσεων, συμπεριλαμβανομένων επόμενων βημάτων και στοιχείων επικοινωνίας. ● Τη δημιουργία δικτύου φυσικών υπηρεσιών ενιαίας εξυπηρέτησης σε δημοτικό επίπεδο (δημαρχεία, βιβλιοθήκες) όπου θα είναι διαθέσιμοι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες για περαιτέρω ερωτήσεις. Το δίκτυο δεν θα πρέπει να κάνει διακρίσεις μεταξύ αγροτικών/αστικών περιοχών και κοινωνικών ομάδων. Η υπηρεσία ενιαίας εξυπηρέτησης θα πρέπει να παρέχει συμβουλές σχετικά με νομοθετικές, οικονομικές, τεχνικές πτυχές και τοπικούς παρόχους υπηρεσιών. Οι τοπικοί φορείς καλούνται να ενημερώσουν το κοινό σχετικά με την υπηρεσία. ● Τη δημιουργία περισσότερο προσβάσιμων ετικετών ενεργειακής απόδοσης στα προϊόντα, που θα είναι κατανοητές από όλους και θα περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τη διάρκεια ζωής των προϊόντων και αναφορά στο δίκτυο υπηρεσιών ενιαίας εξυπηρέτησης.
Αιτιολόγηση: Η σύσταση αυτή είναι σημαντική, διότι οι σωστές αποφάσεις μπορούν να ληφθούν μόνο εάν διαθέτουμε κατάλληλες πληροφορίες ώστε να βασίσουμε τη δράση μας σ' αυτές. Οι πληροφορίες αυτές πρέπει να είναι κατανοητές από όλους και προσβάσιμες σε όλους. Μολονότι ενδέχεται να υπάρχουν ήδη πολλές διαθέσιμες πληροφορίες, συχνά δεν είναι γνωστές, πόσο μάλλον κατανοητές από όλους. Οι καταναλωτές θα πρέπει να γνωρίζουν την ενεργειακή τους κατανάλωση και να έχουν στην κατοχή τους τα δεδομένα τους, να γνωρίζουν τις επιλογές που έχουν στη διάθεσή τους, το κόστος αυτών των διαφόρων επιλογών, καθώς και τις υπηρεσίες και τη στήριξη που έχουν στη διάθεσή τους ώστε να αυξήσουν την ενεργειακή τους απόδοση.

Δίκαιες και ίσες ευκαιρίες

Σύσταση αριθ. 2

Να χρηματοδοτηθεί το δίκαιο δικαίωμα στην ενεργειακή ανακαίνιση κατοικιών
Συνιστούμε να καθιερωθεί ένα ευνοϊκότερο φορολογικό σύστημα για τους ιδιοκτήτες μικρών ακινήτων, ώστε οι μισθωτές να μην θεωρούνται εμπόδιο για την ανακαίνιση των κατοικιών τους. Αυτό θα πρέπει να επιτευχθεί μέσω φορολογικών ελαφρύνσεων για την εργασία και τα υλικά ανάλογα με το εισόδημα των ανθρώπων. Τα χαμηλότερα εισοδήματα θα πρέπει να λαμβάνουν τη μεγαλύτερη βοήθεια. Οι μηχανισμοί επιδότησης θα πρέπει να παρέχονται πριν από τις εργασίες ή σε δόσεις, παράλληλα με την πρόοδο των εργασιών ανακαίνισης. Οι κυβερνήσεις πρέπει να επενδύσουν σε κοινωνικές κατοικίες που χρησιμοποιούν ενεργειακά αποδοτικά και βιώσιμα υλικά. Τα έσοδα από τη φορολογία του CO2 θα πρέπει να προορίζονται, εν μέρει, για την ενεργειακή απόδοση (συμπεριλαμβανομένων των εργασιών ανακαίνισης). Οι πολυεθνικές εταιρείες που ρυπαίνουν περισσότερο θα πρέπει να φορολογούνται αναλόγως. Οι τράπεζες θα πρέπει να διευκολύνουν την πρόσβαση σε πιστώσεις για ενεργειακή ανακαίνιση με επιτόκιο προσαρμοσμένο στο εισόδημα.
Αιτιολόγηση: Κοινωνική δικαιοσύνη σημαίνει ισότιμη πρόσβαση στην ενέργεια και τη στέγαση. Σήμερα βρισκόμαστε αντιμέτωποι με απαράδεκτες καταστάσεις: ορισμένοι άνθρωποι ζουν σε συνθήκες σοβαρής ενεργειακής φτώχειας, ενώ οι ιδιοκτήτες μικρών κατοικιών που προέρχονται από τη μεσαία τάξη δεν επωφελούνται από ενισχύσεις και επιδοτήσεις για την ανακαίνιση είτε των δικών τους κατοικιών είτε των ακινήτων που εκμισθώνουν. Οι μισθωτές αισθάνονται ότι δεν έχουν τη δύναμη να αλλάξουν τα πράγματα. Θεωρούμε απαράδεκτο το γεγονός ότι οι προσπάθειες δεν κατανέμονται ισότιμα και ότι για ορισμένους ανθρώπους η στέγαση με θέρμανση δεν είναι προσβάσιμη. Η ισότιμη πρόσβαση καθιστά την ενεργειακή απόδοση οικονομικά πιο προσιτή για όλους και, ως εκ τούτου, θα συμβάλει στον συλλογικό αγώνα για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής. Σήμερα, υπάρχουν μοντέλα χρηματοδότησης για την ανακαίνιση σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, αλλά δεν είναι πάντα τα βέλτιστα και δεν ανταποκρίνονται πάντα στις ανάγκες του κοινού στο οποίο απευθύνονται.

Ο παγκόσμιος ρόλος της ΕΕ και τα κράτη μέλη

Σύσταση αριθ. 3

Να αυξηθεί η ενεργειακή ανεξαρτησία και η ενεργειακή απόδοση, ώστε να γίνει η ΕΕ παράδειγμα προς μίμηση παγκοσμίως

Συνιστούμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση να επενδύσει στην έρευνα και την ανάπτυξη νέων ενεργειακών τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένων των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ώστε να επιτευχθεί υψηλότερη ενεργειακή απόδοση. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνονται οι ακόλουθοι τομείς:

1. παραγωγή ενέργειας (υδρογόνο, πυρηνική σύντηξη κ.λπ.)·
2. αποθήκευση ενέργειας (συσσωρευτές)·
3. μεταφορά ενέργειας· και
4. μείωση της κατανάλωσης ενέργειας.

Συνιστούμε επίσης στην ΕΕ να προωθήσει τη χρήση των ειδικών ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων κάθε χώρας στην παραγωγή ενέργειας, διευκολύνοντας παράλληλα την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και γνώσεων μεταξύ των κρατών μελών.

Επιπλέον, συνιστούμε, στο πλαίσιο της αρχής της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση, να δοθεί προτεραιότητα στις δράσεις που συμβάλλουν περισσότερο στην ενεργειακή ανεξαρτησία.

Αιτιολόγηση:

Από πολιτική άποψη, η σύσταση είναι σημαντική διότι προστατεύει την Ευρώπη και τους πολίτες της από πιθανές γεωπολιτικές κρίσεις. Συμβάλλει επίσης στην προστασία των ευρωπαϊκών αξιών και της δημοκρατίας, καθώς παρέχει τη δυνατότητα στην ΕΕ να διακόψει δεσμούς με διεφθαρμένες κυβερνήσεις. Ταυτόχρονα, μπορεί να βοηθήσει στην ταχύτερη εξέλιξη της νομοθεσίας της ΕΕ, καθώς η Ευρώπη θα έχει μεγαλύτερη ελευθερία να καθορίζει τα δικά της πρότυπα. Η ανταλλαγή γνώσεων μεταξύ των κρατών μελών θα συμβάλει επίσης στη βελτίωση των μεταξύ τους σχέσεων.

Από κοινωνικοοικονομική άποψη, θα αυξήσει την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ και θα διευκολύνει τον αναπροσανατολισμό των κονδυλίων που χρησιμοποιούνται για την πληρωμή των εισαγωγών ενέργειας που ανέρχονται στο 61 % (στοιχεία του 2019: https://ecrgroup.eu/campaign/energy_security) προς εσωτερικές επενδύσεις που παράγουν μεγαλύτερη αξία για την ΕΕ και τους πολίτες της. Η μείωση των εισαγωγών ενέργειας από τρίτες χώρες θα έχει επίσης ως αποτέλεσμα τη μείωση της έκθεσης σε διακυμάνσεις των τιμών και σε διαταραχές στις παγκόσμιες αγορές ενέργειας, καθώς και τη δημιουργία περισσότερων θέσεων εργασίας εντός της ΕΕ.

Από περιβαλλοντική άποψη, θα μπορούσε να οδηγήσει σε μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, στην πράσινη ανάπτυξη και σε κλιματική ουδετερότητα, οι οποίες συνδέονται στο σύνολό τους με την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή

απόδοση και με τις δεσμεύσεις της ΕΕ όσον αφορά τη βιωσιμότητα.

Σύσταση αριθ. 4

Να επιτευχθούν οι στόχοι ενεργειακής απόδοσης, με την ενίσχυση της ικανότητας όλων για δράση

Συνιστούμε στην ΕΕ να ενθαρρύνει μέτρα στήριξης για την εφαρμογή των προτύπων ενεργειακής απόδοσης, είτε άμεσα είτε μέσω της παροχής ισχυρών κινήτρων προς τα κράτη μέλη. Αυτό θα συμβάλει στη διασφάλιση της δίκαιης κατανομής των προσπαθειών μεταξύ των ατόμων και των επιχειρήσεων, αλλά και μεταξύ των περιφερειών, έτσι ώστε κανείς να μη μείνει στο περιθώριο.

Βασικές αρχές:

- Ανάπτυξη νοοτροπίας ενεργειακής απόδοσης μέσω καλύτερης πληροφόρησης που θα μας βοηθήσει να χρησιμοποιούμε λιγότερη και καλύτερη ενέργεια.
- Κίνητρα υπό όρους, παροχή βοήθειας στις επιχειρήσεις ώστε να ενσωματώσουν την ενεργειακή απόδοση στην παραγωγή, τη διανομή και τις πωλήσεις τους, με παράλληλη μέριμνα ώστε να μην αποδυναμωθούν οι ΜΜΕ.
- Εξασφάλιση ελάχιστης ποσότητας ενέργειας για αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης και διάθεση μεγάλου μέρους της βοήθειας στους πλέον ευάλωτους (π.χ.: δάνεια αρνητικού επιτοκίου). Στόχος είναι να μειωθούν οι κοινωνικές ανισότητες και όχι να διαιωνιστούν.
- Παροχή κινήτρων σε όλα τα άτομα, αλλά αντιστρόφως ανάλογα προς το εισόδημά τους, ιδίως μέσω της προοδευτικής τιμολόγησης της ενέργειας και ανάλογα με την πηγή ενέργειας.

Αιτιολόγηση:

Η σύσταση αυτή είναι σημαντική διότι, ενώ υπάρχουν πρότυπα ενεργειακής απόδοσης, η προσβασιμότητα και η εφαρμογή τους παραμένουν περιορισμένες. Σήμερα, υπάρχουν πολυάριθμα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης σε ευρωπαϊκή κλίμακα (κατασκευή και ανακαίνιση κτιρίων, οικολογικός σχεδιασμός προϊόντων και συσκευών, καταπολέμηση της προγραμματισμένης απαξίωσης, δικαίωμα επισκευής κ.λπ.).

Είναι φιλόδοξα και βοηθούν την αγορά να εξελιχθεί, αλλά η εφαρμογή τους ποικίλλει στις διάφορες χώρες μέλη. Θέτουν τεχνικές απαιτήσεις που έχουν οικονομικό αντίκτυπο, μπορεί να αποκλείουν ορισμένες ομάδες (δεν μπορούν όλοι να αναβαθμίσουν ενεργειακά την οικία τους ή να αγοράσουν τις αποδοτικότερες οικιακές συσκευές) ή να δημιουργούν καταστάσεις αθέμιτου ανταγωνισμού (μεταξύ ευρωπαϊκών εταιρειών που τηρούν τα εν λόγω πρότυπα στις διαδικασίες παραγωγής τους και εταιρειών εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

Η ενεργειακή απόδοση δεν θα πρέπει να είναι πολυτέλεια ή επιλογή την οποία ορισμένοι μπορούν να αποφύγουν. Η ΕΕ θα μπορούσε να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο ώστε να διασφαλιστεί ότι η ενεργειακή απόδοση βελτιώνει την καθημερινή ζωή των ανθρώπων, ιδίως των πλέον ευάλωτων νοικοκυριών. Γνωρίζουμε ότι ορισμένες από τις τοπικές αρχές και διοικήσεις μας μπορούν να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο δίνοντας το παράδειγμα και προωθώντας την αγορά.

Γνωρίζουμε ότι ορισμένα στοιχεία της σύστασής μας δεν εξαρτώνται αποκλειστικά από

την Ευρωπαϊκή Ένωση και απαιτούν ισχυρή ευθυγράμμιση με τα κράτη μέλη. Αλλά η εποχή της ομάδας πολιτών είναι εποχή για τολμηρές κινήσεις, έτσι δεν είναι;

Σύσταση αριθ. 5

Διαχείριση και παρακολούθηση της εφαρμογής των οδηγιών της ΕΕ
Συνιστούμε στην ΕΕ να διασφαλίσει την εφαρμογή των οδηγιών για την ενεργειακή απόδοση στα κράτη μέλη, καθώς σήμερα παρατηρούνται αποκλίσεις στην εφαρμογή τους. Οι πτυχές που είναι σημαντικές για να βελτιωθεί η εφαρμογή των οδηγιών είναι η πληροφόρηση, η χρηματοδότηση και οι κυρώσεις. Οι πληροφορίες πρέπει να είναι προσβάσιμες και ειδικές για το κάθε κοινό, π.χ. να απευθύνονται στους νέους μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης ή στους ηλικιωμένους μέσω της τηλεόρασης, και να είναι ευδιάκριτες σε δημόσιους χώρους. Η ΕΕ χρηματοδοτεί μόνο κράτη μέλη που συμμορφώνονται, με βάση τη μετρήσιμη πρόοδό τους. Η χρηματοδότηση πρέπει να είναι εύλογη, αναλογική και δίκαιη, λαμβανομένων υπόψη των διαφορετικών ικανοτήτων των κρατών μελών. Οι μηχανισμοί επιβολής κυρώσεων υπάρχουν ήδη και η Επιτροπή μπορεί να προσφύγει στα δικαστήρια εναντίον των κυβερνήσεων των κρατών μελών που δεν συμμορφώνονται. Για περισσότερη διαφάνεια, θα έπρεπε να κατατάσσονται τα κράτη μέλη ανάλογα με τις προσπάθειές τους στον τομέα της εφαρμογής. Τέλος, η ΕΕ θα πρέπει να ενθαρρύνει τις εθνικές κυβερνήσεις να καθιερώσουν ένα «σύστημα δήλωσης περιστατικών», ώστε οι πολίτες να μπορούν να αναφέρουν τη σπατάλη ενέργειας και οι τοπικές αρχές να μπορούν να ενεργούν αναλόγως.
Αιτιολόγηση: Η σύσταση αυτή είναι σημαντική διότι, εάν εξασφαλιστεί η εφαρμογή των οδηγιών σε όλες τις χώρες, αυτό θα επηρεάσει όλους τους πολίτες της ΕΕ και θα τους προσφέρει ακόμη και τη δυνατότητα να συμβάλουν άμεσα στη διαδικασία παρακολούθησης. Επιπλέον, εάν εξασφαλιστεί μεγαλύτερη εναρμόνιση μεταξύ των κρατών μελών, θα είναι ευκολότερη η λήψη αποφάσεων για νέα μέτρα στο μέλλον. Ειδικότερα όσον αφορά την πληροφόρηση, εάν βρεθούν νέοι τρόποι να συμμετέχουν τα διάφορα στρώματα του πληθυσμού, θα μπορούσε να ενισχυθεί η λογοδοσία τόσο στο επίπεδο της ΕΕ όσο και σε αυτό των εθνικών κυβερνήσεων. Μόνο με την αποτελεσματική εφαρμογή σε επίπεδο κρατών μελών μπορούν να επιτευχθούν ο μετασχηματισμός στον τομέα της ενέργειας και η προώθηση της ενεργειακής απόδοσης με την απαιτούμενη ταχύτητα και ένταση. Εάν τηρούνται τα πρότυπα απόδοσης σε κάθε κράτος μέλος, περισσότεροι πολίτες της ΕΕ μπορούν να απολαμβάνουν τα πολλαπλά οφέλη της ενεργειακής απόδοσης.

Θέσεις εργασίας και εκπαίδευση

Σύσταση αριθ. 6

Να βελτιωθεί η εξειδίκευση του εργατικού δυναμικού της ΕΕ στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης
Συνιστούμε την παροχή περισσότερης κατάρτισης σε επαγγέλματα που σχετίζονται με την ενεργειακή απόδοση. Η ΕΕ θα μπορούσε να λάβει τα ακόλουθα μέτρα: 1. Τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να παρέχουν επιδοτήσεις για την κατάρτιση ατόμων ώστε να μετατραπούν σε ειδικευμένο πράσινο εργατικό δυναμικό. Το κράτος θα πρέπει να παρέχει κίνητρα στον εργαζόμενο ώστε να παραμείνει και να εργαστεί στη χώρα για ορισμένο χρονικό διάστημα μετά την κατάρτιση. 2. Η ΕΕ θα μπορούσε να στηρίξει βραχυπρόθεσμα προγράμματα ανταλλαγών ή εναλλαγής, όπως τα προγράμματα ERASMUS για σπουδαστές και εργαζομένους στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης (ειδικευμένους και εκπαιδευόμενους). 3. Έως ότου αντιμετωπιστεί η έλλειψη ειδικευμένων εργαζομένων στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης, θα πρέπει να εκδίδονται θεωρήσεις για ειδικευμένους εργαζομένους που δεν είναι υπήκοοι της ΕΕ ώστε να έρθουν να εργαστούν στα συγκεκριμένα κράτη μέλη που εκδίδουν τις εν λόγω θεωρήσεις.
Αιτιολόγηση: Η σύσταση αυτή είναι σημαντική, διότι η ύπαρξη ειδικευμένων εργαζομένων σε όλα τα επίπεδα εφαρμογής της ενεργειακής απόδοσης έχει καίρια σημασία για την επιτυχία όλων των άλλων συστάσεων που επεξεργάστηκε η ομάδα Ευρωπαίων πολιτών. Χωρίς ειδικευμένο εργατικό δυναμικό, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να ελπίζουν ότι θα επιτύχουν τους στόχους ενεργειακής απόδοσης. Προτείνουμε τρία μέτρα, καθένα από τα οποία ανταποκρίνεται σε διαφορετική ανάγκη που συνδέεται με τα προσόντα των εργαζομένων και την αγορά εργασίας. Μέτρο 1: Το μέτρο αυτό απευθύνεται σε άτομα που επιθυμούν να αναβαθμίσουν ή να αποκτήσουν δεξιότητες σε τομείς που συνδέονται με την ενεργειακή απόδοση. Οι εθνικές κυβερνήσεις, παρέχοντας επιδοτήσεις για κατάρτιση, μπορούν να καταστήσουν τις δεξιότητες αυτές πιο προσβάσιμες σε όλους, ιδίως σε άτομα με φτωχότερο υπόβαθρο, τα οποία διαφορετικά ενδέχεται να μην είναι σε θέση να επενδύσουν τον χρόνο τους στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων ή την επανειδίκευση. Ωστόσο, προτείνουμε επίσης στα κράτη μέλη να λάβουν υπόψη τον κίνδυνο διαρροής εγκεφάλων (εργαζόμενοι που μετακινούνται στο εξωτερικό για καλύτερες αποδοχές). Οι εργαζόμενοι που λαμβάνουν επιδοτούμενη κατάρτιση θα πρέπει να ενθαρρύνονται με κάποιον τρόπο να χρησιμοποιούν τις νέες δεξιότητές τους στη χώρα που επένδυσε στην κατάρτισή τους. Η προσβάσιμη χρηματοδότηση θα αυξήσει την ελκυστικότητα των κύκλων μαθημάτων, με πιθανό αποτέλεσμα να αυξηθεί ο αριθμός των ανθρώπων που αναζητούν εργασία στον τομέα. Αυτό σημαίνει ότι θα υπάρχουν περισσότεροι ειδικοί που θα μπορούν να σχεδιάζουν, να υλοποιούν και να ελέγχουν επενδύσεις που σχετίζονται με την ενεργειακή απόδοση. Μέτρο 2: Το μέτρο αυτό συνίσταται σε ένα κίνητρο για τα κράτη μέλη ώστε να μοιράζονται

το ειδικευμένο εργατικό δυναμικό τους στο πλαίσιο βραχυπρόθεσμων έργων και για να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη που δεν διαθέτουν ειδικούς μπορούν επίσης να αναπτύξουν πρωτοβουλίες στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης. Αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε διασυνοριακή ανταλλαγή πληροφοριών και δεξιοτήτων μέσω της οποίας θα προωθηθούν οι πράσινες δεξιότητες.

Μέτρο 3: Αναγνωρίζουμε το γεγονός ότι το τοπικό εργατικό δυναμικό δεν μπορεί να καλύψει άμεσα όλους τους τομείς στους οποίους χρειάζεται ειδικευμένο εργατικό δυναμικό. Θα χρειαστεί χρόνος για να διαμορφωθεί μια αγορά ειδικευμένων εργαζομένων στην Ευρώπη· επομένως, στο μεταξύ θα ήταν χρήσιμο να βρεθούν τρόποι προσέλκυσης ειδικευμένων ατόμων από χώρες εκτός της ΕΕ.

Εν ολίγοις, οι ειδικευμένοι εργαζόμενοι αποτελούν βασική προϋπόθεση, καθώς, χωρίς αυτούς, οι άνθρωποι δεν μπορούν να κάνουν τις αλλαγές που απαιτούνται για να αυξήσουν την ενεργειακή απόδοσή τους.

Σύσταση αριθ. 7

Να εξασφαλιστεί το μέλλον μέσω της πράσινης εκπαίδευσης

Συνιστούμε να αυξηθεί η εκπαίδευση σε θέματα οικολογικού χαρακτήρα και ζητήματα ενεργειακής απόδοσης. Για τον σκοπό αυτόν θα μπορούσαν να ληφθούν τα ακόλουθα μέτρα:

1. Ευρωπαϊκό πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης, διαμορφωμένο με βάση το διεθνές πιστοποιητικό ικανότητας χειρισμού ηλεκτρονικού υπολογιστή (πιστοποίηση ICDL), ώστε να ενθαρρύνονται οι πολίτες να αποκτήσουν το βασικό επίπεδο γνώσεων στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης.
2. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι ορισμένος αριθμός ειδικευμένων πράσινων εργαζομένων ολοκληρώνει κάθε χρόνο κύκλους μαθημάτων που συνδέονται με την ενεργειακή απόδοση, ώστε να αυξηθεί ο αριθμός των πράσινων ειδικευμένων εργαζομένων στη χώρα. Η ιδέα αυτή υιοθετήθηκε τα προηγούμενα έτη στην περίπτωση φοιτητών που φοιτούν σε πανεπιστήμια.
3. Η ΕΕ θα πρέπει να διοργανώσει εκστρατείες ευαισθητοποίησης του κοινού για να τονίσει την αξία των πράσινων ειδικευμένων εργαζομένων και να δείξει ότι πρόκειται για θέσεις εργασίας του μέλλοντος. Θα μπορούσε να απευθυνθεί ειδικά στους νέους για να τους καταδείξει ότι η χειρωνακτική εργασία μπορεί να είναι εξίσου ελκυστική με τη δουλειά γραφείου.

Αιτιολόγηση:

Η ποιοτική εκπαίδευση αποτελεί τη βάση κάθε ουσιαστικής αλλαγής. Προτείνουμε τρία μέτρα, καθένα από τα οποία ανταποκρίνεται σε διαφορετική ανάγκη που συνδέεται με την εκπαίδευση: την έλλειψη γενικών γνώσεων σχετικά με την ενεργειακή απόδοση· το γεγονός ότι οι νέοι δεν επιλέγουν την επαγγελματική κατάρτιση που απαιτείται για τη στήριξη ενεργειακά αποδοτικών πρωτοβουλιών· και την αλλαγή της αντίληψης σχετικά με τις σταδιοδρομίες που απαιτούνται για τη στήριξη της ενεργειακής μετάβασης, ώστε να αυξηθεί η ελκυστικότητά τους.

Πρώτον, η ομάδα συμφωνεί ότι απαιτούνται περισσότερες γνώσεις σχετικά με την ενεργειακή απόδοση γενικά. Οι γνώσεις αυξάνουν τις δυνατότητες πραγματοποίησης επιλογών ενεργειακής απόδοσης σε ατομικό και εθνικό επίπεδο. Η παροχή των γνώσεων αυτών θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί με τη μορφή αντικειμένου που διδάσκεται στο σχολείο, απαιτούμενου κύκλου μαθημάτων επαγγελματικής επιμόρφωσης ή κύκλου πανεπιστημιακών σπουδών. Γενικά, προτείνουμε ο κύκλος μαθημάτων να συνδέεται με ένα κίνητρο για κάθε επίπεδο στο οποίο μπορεί κανείς να παρακολουθήσει τον κύκλο μαθημάτων.

Δεύτερον, στο παρελθόν, οι ευρωπαϊκοί πανεπιστημιακοί στόχοι έδειξαν ότι οι ευρωπαϊκοί στόχοι παρέχουν κίνητρα στα κράτη μέλη ώστε να δίνουν μεγαλύτερη έμφαση σε ορισμένους τομείς της εκπαίδευσης. Ο καθορισμός τέτοιων στόχων στον τομέα της εκπαίδευσης για την ενεργειακή απόδοση θα οδηγήσει τελικά σε αύξηση του αριθμού των ατόμων που αποφασίζουν να ακολουθήσουν σπουδές επαγγελματικής κατάρτισης. Με άλλα λόγια, με τον καθορισμό στόχων για τα κράτη μέλη, η ΕΕ τους ασκεί πίεση ώστε να αυξήσουν τον αριθμό των ατόμων που δραστηριοποιούνται σε τομείς σχετικούς με την ενεργειακή απόδοση. Με τον τρόπο αυτό, οι κυβερνήσεις είναι

άμεσα υπεύθυνες για την ανάπτυξη ειδικευμένου εργατικού δυναμικού.

Τέλος, η σύσταση αυτή είναι σημαντική, διότι ο τρόπος με τον οποίο οι άνθρωποι αντιλαμβάνονται τη χειρωνακτική εργασία και την εργασία σε τεχνικούς τομείς πρέπει να αλλάξει προς το καλύτερο. Οι εκστρατείες θα μπορούσαν να παρουσιάζουν ποια μορφή έχουν οι διάφοροι τομείς εργασίας, καταδεικνύοντας ότι η σωματική εργασία είναι ζωτικής σημασίας, προσφέρει καλές προοπτικές για το μέλλον και δεν είναι απαραιτήτως λιγότερο ενδιαφέρουσα από τη δουλειά γραφείου.

Υποδομές

Σύσταση αριθ. 8

Να βελτιστοποιηθεί και να αναπτυχθεί το δίκτυο, από τον παραγωγό έως τον τελικό χρήστη, υπέρ των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

Συνιστούμε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να δώσει προτεραιότητα στη βελτιστοποίηση του δικτύου:

1. Να βελτιωθεί η ενεργειακή ασφάλεια και αξιοπιστία μέσω επενδύσεων σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, σε έρευνα για την αποθήκευση ενέργειας και στην εφαρμογή έξυπνης διαχείρισης.
2. Να καταρτιστεί ένα επενδυτικό σχέδιο που θα περιλαμβάνει κατευθυντήριες γραμμές για τα κράτη μέλη με στόχο τη βελτίωση του δικτύου σε τοπικό και διασυνοριακό επίπεδο.
3. Να αναπτυχθεί το δίκτυο με τρόπο που να λαμβάνονται υπόψη οι δυνατότητες και τα πλεονεκτήματα της συγκέντρωσης και της αποκέντρωσης. Η ενεργειακά αποδοτικότερη επιλογή θα πρέπει να εφαρμόζεται κατά περίπτωση.
4. Να εφαρμοστούν μηχανισμοί για να παρακολουθείται η κατάλληλη χρήση της χρηματοδότησης και να επιβάλλονται οι κανόνες της ΕΕ, ώστε ο τελικός χρήστης να μπορεί να επωφελείται πλήρως από τις επενδύσεις και οι επιχειρήσεις να μπορούν να συμμορφώνονται.
5. Να παροτρυνθούν τα κράτη μέλη να συνδράμουν τους πολίτες στη χρήση έξυπνων μετρητών και ενεργειακά αποδοτικών πηγών, καθώς και να παρασχεθούν οικονομικά κίνητρα για τους προμηθευτές και τους καταναλωτές ώστε να εφαρμόζουν ενεργειακά αποδοτικές πρακτικές. Να εξεταστεί η δυνατότητα διαμόρφωσης του πλαισίου για την αποθήκευση και την παραγωγή ενέργειας από τους πολίτες.

Αιτιολόγηση:

Η σύσταση αυτή είναι σημαντική, διότι η βελτιστοποίηση του δικτύου για την κάλυψη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αποφέρει πολυάριθμα οφέλη τόσο στους παραγωγούς όσο και στους τελικούς χρήστες. Η βελτιστοποίηση των συστημάτων δικτύου ενισχύει την ενεργειακή απόδοση και προωθεί την αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Μέσω αυτής της προσέγγισης, διασφαλίζεται η αποδοτική μεταφορά, αποθήκευση και χρήση ενέργειας. Επιπλέον, η ανάπτυξη του δικτύου προωθεί σταθερές τιμές ενέργειας, ενθαρρύνει τη χρήση έξυπνων συσκευών και διευκολύνει τον ομαλότερο ενεργειακό εφοδιασμό.

Οι καταναλωτές και οι προμηθευτές επωφελούνται από τη βελτιστοποίηση και την ανάπτυξη του δικτύου μέσω έξυπνων συστημάτων διαχείρισης. Οι καταναλωτές μπορούν να έχουν πρόσβαση σε πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με την κατανάλωση ενέργειας, οι προμηθευτές μπορούν να παρακολουθούν καλύτερα τη ζήτηση και την αποδοτικότητα της παραγωγής, και τα συστήματα αποθήκευσης

μπορούν να συμπληρώνουν τη διαδικασία εκσυγχρονισμού.

Με την παροχή κινήτρων για την ενεργειακή απόδοση και την ελαχιστοποίηση της απώλειας ενέργειας, η βελτιστοποίηση του δικτύου όχι μόνο μειώνει το κόστος, αλλά προωθεί και την περιβαλλοντική βιωσιμότητα. Η ενδυνάμωση των καταναλωτών και η ενσωμάτωσή τους στο ενεργειακό σύστημα συμβάλλει στην εξασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού και μειώνει την επιρροή των εταιρειών. Η αλλαγή της νοοτροπίας μας ως προς την ενεργειακή απόδοση είναι επιτακτική για την ευρεία εφαρμογή και τη συμμετοχή των πολιτών.

Επιπλέον, ο εκσυγχρονισμός των δικτύων ευθυγραμμίζεται με τους στόχους της ΕΕ για τη μείωση των εκπομπών, την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και τη μετάβαση σε έναν ενεργειακό τομέα απαλλαγμένο από ανθρακούχες εκπομπές. Εφαρμόζοντας την προσέγγιση αυτή, θα παράγουμε περισσότερη ενέργεια, θα είμαστε πιο αποδοτικοί εντός της Ευρώπης και λιγότερο εξαρτημένοι από ξένες πηγές. Τέλος, αυτός ο νέος τομέας θα οδηγήσει σε νέες ευκαιρίες απασχόλησης και θα βελτιώσει τη θέση της ΕΕ ως παγκόσμιου παράγοντα σε ένα δικαιότερο ενεργειακό σύστημα.

Σύσταση αριθ. 9

Να δοθεί βοήθεια στους πολίτες της ΕΕ ώστε να αναπτύξουν ενεργειακές κοινότητες με επίκεντρο την ενεργειακή απόδοση, μέσω της παροχής πληροφοριών και χρηματοδοτικής στήριξης

Συνιστούμε:

1. Να βελτιωθεί η ενημέρωση σχετικά με την ενεργειακή απόδοση και η προβολή των υφιστάμενων ενεργειακών κοινοτήτων. Ειδικότερα, θα μπορούσαμε να κάνουμε πιο κατανοητές και προσβάσιμες σε όλους τους πολίτες της ΕΕ τις πληροφορίες σχετικά με τις ενεργειακές κοινότητες ή να προβούμε σε ανταλλαγές ορθών πρακτικών σχετικά με τις ενεργειακές κοινότητες εντός της ΕΕ.
2. Να δώσουμε οικονομική αξία στην εξοικονόμηση ενέργειας που επιτυγχάνεται μέσω της ανάπτυξης αποδοτικών ενεργειακών κοινοτήτων. Συγκεκριμένα, θα μπορούσαμε να αναπτύξουμε μηχανισμούς που σήμερα δεν υπάρχουν ή ένα σύστημα πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης.
3. Να δοθεί βοήθεια στις τοπικές δημόσιες αρχές προκειμένου να στηρίξουν οικονομικά την ανάπτυξη πρωτοβουλιών των ενεργειακά αποδοτικών κοινοτήτων. Πιο συγκεκριμένα, θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν τα κονδύλια που προέρχονται απευθείας από την ΕΕ (π.χ. το ταμείο FEDER).

Μόλις οι κοινότητες αυτές τεθούν σε λειτουργία, προτεραιότητα θα πρέπει να αποτελέσει ο καθορισμός της ενεργειακής απόδοσης ως βασικής αρχής της κοινότητας. Συγκεκριμένα, θα μπορούσαμε να μονώσουμε κτίρια, να υιοθετήσουμε νέες τεχνολογίες και να αναπτύξουμε κοινοτικά συστήματα θέρμανσης και ψύξης.

Αιτιολόγηση:

Η σύσταση αυτή είναι σημαντική, διότι μια ενεργειακή κοινότητα βασίζεται σε πρωτοβουλίες των πολιτών ή σε τοπικές πρωτοβουλίες. Ωστόσο, η έλλειψη συγκεκριμένων πληροφοριών σχετικά με τη λειτουργία και τη χρηματοδότηση των ενεργειακών κοινοτήτων θα μπορούσε να αποθαρρύνει ορισμένους πολίτες από την ανάπτυξη τέτοιων κοινοτήτων. Επιπλέον, οι υφιστάμενες ενεργειακές κοινότητες δεν είναι de facto αποδοτικές, ενώ οι γεωγραφικές και οικονομικές συνθήκες των κρατών μελών της ΕΕ μερικές φορές είναι πολύ διαφορετικές. Ως εκ τούτου, πρέπει να εξασφαλίσουμε ότι οι σχετικές πληροφορίες είναι προσβάσιμες σε όλους, καθώς και να ενισχύσουμε τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών, ώστε, τελικά, να αναπτυχθούν ενεργειακά αποδοτικές κοινότητες.

Μία από τις αρχές μιας αποδοτικής ενεργειακής κοινότητας είναι να αποφεύγει τη σπατάλη ενέργειας. Σήμερα, η απουσία διανομέων ενέργειας στα συστήματα ενεργειακής κοινότητας αποτελεί εμπόδιο για την επίτευξη μηδενικής σπατάλης. Πρέπει να διασφαλίσουμε ότι οι ιδιωτικοί φορείς ενθαρρύνονται να ενταχθούν στις ενεργειακές κοινότητες. Για παράδειγμα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα μπορούσε να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να χορηγούν πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης σε ιδιωτικές εταιρείες εάν συνεργάζονται με ενεργειακές κοινότητες. Πρέπει επίσης να επικεντρωθούμε στον οικονομικά θετικό αντίκτυπο της μη κατανάλωσης ενέργειας. Θεωρούμε επίσης ότι η πλεονάζουσα ενέργεια που παράγεται από τις κοινότητες

πρέπει να τιμολογείται δίκαια.

Θεωρούμε ότι οι τοπικές δημόσιες αρχές είναι οι καταλληλότεροι φορείς για να επενδύσουν μέρος των κονδυλίων της ΕΕ που λαμβάνουν για τη στήριξη των ενεργειακών κοινοτήτων, καθώς θεωρούμε ότι οι πολίτες θα εμπιστεύονται περισσότερο τις τοπικές δημόσιες αρχές τους απ' ό,τι την εθνική κυβέρνηση. Ωστόσο, οι τοπικές δημόσιες αρχές δεν θα πρέπει να ξεχνούν ότι οι ενεργειακές κοινότητες πρέπει να παραμένουν οικονομικά προσβάσιμες σε όλους, διανέμοντας τα κονδύλια στους πολίτες με βάση το εισόδημά τους. Επιπλέον, τα κονδύλια που διαχειρίζονται οι τοπικές αρχές θα μπορούσαν να βοηθήσουν τους πολίτες να αποκτήσουν εμπειρογνωσία για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κοινοτήτων τους, αντί να επενδύουν τις δικές τους αποταμιεύσεις ή αυτές της κοινότητας. Επιπλέον, θα πρέπει επίσης να δίνουμε απευθείας την εξουσία στους πολίτες εντός των ενεργειακών κοινοτήτων να έχουν άμεση πρόσβαση και να διαχειρίζονται τα εν λόγω κονδύλια της ΕΕ.

Τέλος, μόλις επιτευχθούν τα τρία προηγούμενα στοιχεία, θα πρέπει να διασφαλίσουμε ότι οι ενεργειακές κοινότητες θέτουν την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση στο επίκεντρο της ανάπτυξής τους, μονώνοντας τα κτίρια και αναπτύσσοντας συστήματα θέρμανσης και ψύξης που θα μπορούσαν να συμβάλουν στη μείωση της ποσότητας ενέργειας που σπαταλάται.

Σύσταση αριθ. 10

Να αναπτυχθούν ενεργειακά αποδοτικές κοινότητες για υπεύθυνη κατανάλωση και αύξηση της τοπικής παραγωγής ενέργειας

Συνιστούμε την παροχή κινήτρων στις ενεργειακές κοινότητες σε όλα τα κράτη μέλη.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεργαστούν για την παροχή χρηματοδότησης και εμπειρογνωσίας για τη στήριξη των ενεργειακών κοινοτήτων. Οι τοπικές αρχές θα μπορούσαν να αποτελέσουν τους κινητήριους μοχλούς αυτής της αλλαγής.

Βασική πτυχή της παροχής κινήτρων στις ενεργειακές κοινότητες είναι να καθοριστούν σαφείς στόχοι στην ευρωπαϊκή οδηγία για την ενεργειακή απόδοση του 2030. Η υποχρεωτική εποπτεία της παραγωγής ενέργειας στις ενεργειακές κοινότητες μπορεί να παράσχει πολύτιμα δεδομένα για την παρακολούθηση της προόδου και τον εντοπισμό τομέων στους οποίους χρειάζονται βελτιώσεις, νέα νομοθεσία και στόχοι πολιτικής. Είναι σημαντικό να διαφοροποιηθούν οι πηγές ενέργειας σε κάθε κράτος μέλος με βάση τα μοναδικά χαρακτηριστικά και τους πόρους τους. Συνιστούμε να μειωθεί η κατανάλωση με τη χρήση έξυπνης τεχνολογίας (π.χ. λαμπτήρες LED, αποδοτικά συστήματα θέρμανσης).

Η ΕΕ θα πρέπει επίσης να επικεντρωθεί στα εξής:

- τις συστημικές αλλαγές οι οποίες να δίνουν τη δυνατότητα στους πολίτες να εφαρμόζουν την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση,
- την προώθηση των τοπικών και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας,
- την παροχή κινήτρων για ευαισθητοποίηση, εκπαίδευση από μικρή ηλικία και συμμετοχή των πολιτών.

Αιτιολόγηση:

Η σύσταση αυτή είναι σημαντική για την προστασία του περιβάλλοντός μας και τη διατήρηση του πλανήτη μας, όχι μόνο για εμάς, αλλά και για τις μελλοντικές γενιές. Η εξάρτηση από τις τοπικές ενεργειακές κοινότητες θα αυξήσει την ενεργειακή ασφάλεια και την ενεργειακή ανεξαρτησία εντός της Ευρώπης, προωθώντας ένα διαφορετικό πρότυπο παραγωγής και κατανάλωσης.

Η σύσταση αυτή μπορεί να διασφαλίσει ότι όλοι στην Ευρώπη θα διαθέτουν τα μέσα για την καταπολέμηση της ενεργειακής φτώχειας με τη βοήθεια των ενεργειακών κοινοτήτων. Η σύσταση αυτή θα μπορούσε να χρησιμεύσει όχι μόνο ως λύση ενεργειακής απόδοσης, αλλά και ως τρόπος για την αναζωογόνηση των τοπικών κοινοτήτων, την προώθηση της κοινωνικής συμμετοχής και της δημοκρατίας για όλους.

Κτίρια

Σύσταση αριθ. 11

Να επεκταθεί η εφαρμογή της ενεργειακής απόδοσης στα κτίρια
Συνιστούμε στην ΕΕ να στηρίξει τα κράτη μέλη ώστε να εξασφαλιστεί ότι αυξάνεται σημαντικά ο αριθμός των κτιρίων που υποβάλλονται σε ενεργειακά αποδοτική ανακαίνιση. Θα πρέπει να δοθεί έμφαση στα οικιστικά κτίρια. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν στήριξη ώστε να διευκολύνουν την ανακαίνιση οικιστικών κτιρίων στα οποία ζουν άτομα χαμηλού εισοδήματος. Οι διαγωνισμοί σε εθνικό επίπεδο θα μπορούσαν να συμβάλουν στην εξεύρεση καλών μεταβιβάσιμων λύσεων (πρότυπα έργα). Θα πρέπει να ζητηθεί από τα κράτη μέλη της ΕΕ να προσφέρουν φορολογικές ελαφρύνσεις στους ιδιοκτήτες κτιρίων στις περιπτώσεις στις οποίες το εισόδημα των περισσότερων μισθωτών είναι κατώτερο ενός συγκεκριμένου ποσού. Αυτό θα μπορούσε να αποτελέσει καλό κίνητρο για την ανακαίνιση κατοικιών. Πρέπει να διασφαλίζεται ότι είναι προς το συμφέρον τόσο των μισθωτών όσο και των ιδιοκτητών. Ειδικότερα, πρέπει να αποφεύγεται η έξωση των μισθωτών με σκοπό την είσπραξη υψηλότερων μισθωμάτων. Κάθε πολίτης της ΕΕ (μισθωτής ή ιδιοκτήτης) θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να λαμβάνει δωρεάν συμβουλές σχετικά με τη συγκεκριμένη ενεργειακή κατάσταση στο σπίτι του (υπηρεσία ενιαίας εξυπηρέτησης). Η σύσταση περιλαμβάνει επίσης επιλογές στήριξης και επιδοτήσεων για τη βελτίωση της ενεργειακής κατάστασης.
Αιτιολόγηση: Η σύσταση αυτή είναι σημαντική διότι: ● Υπάρχουν ήδη πολυάριθμες οδηγίες της ΕΕ για τα δημόσια κτίρια (ΟΕΑ), για τα μη οικιστικά κτίρια (πρόσφατα εκδοθείσα ΟΕΑΚ) και για τα νέα κτίρια κάθε είδους (ΟΕΑΚ). Εξ ου και η εστίαση στα οικιστικά κτίρια. ● Οι οδηγίες της ΕΕ μπορούν να είναι αποτελεσματικές μόνο εάν η εφαρμογή τους σε εθνικό και τοπικό επίπεδο φτάνει μέχρι τους μεμονωμένους ιδιοκτήτες κατοικιών. ● Σε πολλά κράτη μέλη της ΕΕ, τα άτομα με χαμηλά εισοδήματα ζουν συχνά σε σπίτια με ιδιαίτερα χαμηλά ενεργειακά πρότυπα, κακές δομικές συνθήκες και υψηλό ενεργειακό κόστος.

Μεταφορές

Σύσταση αριθ. 12

Να αυξηθεί η ελκυστικότητα των δημόσιων μεταφορών για τους επιβάτες
Συνιστούμε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διενεργεί τακτικές μελέτες για την ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης των αστικών και προαστιακών συστημάτων επιβατικών μεταφορών σε όλα τα κράτη μέλη. Η μελέτη αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνει ολοκληρωμένη απογραφή και αξιολόγηση του εξηλεκτρισμού και της ελκυστικότητας των συστημάτων δημόσιων μεταφορών. Η προσέγγιση αυτή επιτρέπει τον εντοπισμό κενών και ελλείψεων στα υφιστάμενα συστήματα και επισημαίνει υποδειγματικές πρακτικές που θα μπορούσαν να υιοθετήσουν τα κράτη μέλη. Με βάση τα αποτελέσματα της μελέτης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα μπορούσε να καθιερώσει μια σειρά επιδοτήσεων ώστε τα κράτη μέλη να επενδύσουν στη βελτίωση της ελκυστικότητας και του εξηλεκτρισμού των συστημάτων μεταφορών τους, ανάλογα με τις ανάγκες. Η μελέτη θα πρέπει να χρησιμεύει ως σημείο αναφοράς για την τρέχουσα κατάσταση και θα συνδράμει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στον καθορισμό στόχων για την Ευρώπη στο σύνολό της. Η τακτική παρακολούθηση διευκολύνει τη συνεχή βελτίωση των επιδόσεων του συστήματος και την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης.
Αιτιολόγηση: Η σύσταση αυτή αποσκοπεί στη βελτίωση της ποιότητας ζωής μέσω της βελτιστοποίησης των δημόσιων μεταφορών, οι οποίες είναι απαραίτητες για τις καθημερινές δραστηριότητες και είναι ενεργειακά αποδοτικότερες από ό,τι τα οχήματα ιδιωτικής χρήσης. Μέσω αυτής της μελέτης, αναμένουμε πρακτικά αποτελέσματα που θα διευκολύνουν την εφαρμογή των αρχών της ενεργειακής απόδοσης. Μολονότι οι δημόσιες μεταφορές είναι αποδοτικότερες από τα οχήματα ιδιωτικής χρήσης, το γεγονός ότι δεν χρησιμοποιούνται επαρκώς υποδηλώνει ότι υπάρχουν εμπόδια που πρέπει να αντιμετωπιστούν. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να διερευνήσει τους λόγους αυτής της υποχρησιμοποίησης. Καθιστώντας τις δημόσιες μεταφορές πιο αποδοτικές, εύχρηστες και προσβάσιμες, μπορούμε να βελτιώσουμε την ποιότητα των συνδέσεων και να μειώσουμε τις οικονομικές επιπτώσεις και τις επιπτώσεις του CO2, ενθαρρύνοντας έτσι περισσότερους ανθρώπους να επιλέγουν τις δημόσιες μεταφορές έναντι των ιδιωτικών οχημάτων. Επιπλέον, δεδομένης της υψηλής συγκέντρωσης πληθυσμού στις αστικές περιοχές, η μελέτη θα μπορούσε να προτείνει προσαρμοσμένους συνδυασμούς μεταφορών για το μέλλον, οι οποίοι να βελτιώσουν την ενεργειακή απόδοση που απαιτείται επειγόντως ενόψει της κλιματικής αλλαγής. Η προστιθέμενη αξία αυτής της προσέγγισης είναι ότι εξετάζει τις ατομικές και τις συλλογικές μεταφορές, καθώς και τις

μελλοντικές εξελίξεις των τρόπων μεταφοράς. Παρέχει πληροφορίες σχετικά με συγκεκριμένες περιπτώσεις που παρατηρούνται σε διάφορα κράτη μέλη της ΕΕ.

Σύσταση αριθ. 13

Να καθιερωθούν οι πιο ενεργειακά αποδοτικές μεταφορές σε ολόκληρη την Ευρώπη: λιγότερες οδικές μεταφορές εμπορευμάτων, λιγότερες επιβατικές αεροπορικές μεταφορές και καθιέρωση της αρχής «προτεραιότητα στις σιδηροδρομικές μεταφορές»

Συνιστούμε να δοθούν κίνητρα στις επιχειρήσεις και στους ανθρώπους ώστε να χρησιμοποιούν το τρένο προκειμένου να επιτυγχάνουν μεγαλύτερη ενεργειακή απόδοση. Για τον σκοπό αυτό, συνιστούμε τα ακόλουθα:

1. Εξηλεκτρισμός σιδηροδρομικών γραμμών για τη μείωση των ανθρακούχων εκπομπών.
2. Εκσυγχρονισμός των σιδηροδρομικών υποδομών.
3. Ψηφιοποίηση του προγραμματισμού του ταξιδιού και της αγοράς εισιτηρίων για τη βελτιστοποίηση της εμπειρίας του πελάτη.
4. Τυποποίηση των σιδηροδρόμων μεταξύ των κρατών μελών και ενσωμάτωσή τους στα τοπικά συστήματα μεταφορών.
5. Προσαρμογή των δρομολογίων ώστε να εξασφαλίζονται μικρότερες διάρκειες ταξιδιού.
6. Προώθηση των σιδηροδρομικών ταξιδιών ώστε να ανταγωνίζονται τις αεροπορικές μετακινήσεις και τις μετακινήσεις με λεωφορεία σε μικρές αποστάσεις.
    - Μικρότερες διάρκειες ταξιδιού με τρένα υψηλής ταχύτητας.
    - Καλύτερες παροχές, π.χ. οχήματα-εστιατόρια, wi-fi, κλινάμαξες κ.λπ.
    - Να επιτρέπονται μεγαλύτερες αποσκευές και ποδήλατα σε όλες τις αμαξοστοιχίες.
7. Πλήρωση αμαξοστοιχιών με χρήση οικονομικά προσιτών τιμών.
    - Προώθηση εισιτηρίων ειδικού τύπου: εισιτήρια για οικογένειες, σπουδαστές, ηλικιωμένους, άτομα με αναπηρία, ομάδες χαμηλού εισοδήματος.
    - Εξασφάλιση της οικονομικής προσιτότητας των τιμών των εμπορευματικών μεταφορών.
8. Άνοιγμα παροπλισμένων σιδηροδρομικών γραμμών: κλειστές γραμμές που μένουν αναξιοποίητες.
9. Σύνδεση των περιφερειών της ΕΕ.
10. Για να διευκολυνθεί η εφαρμογή όλων αυτών των προτάσεων, συνιστούμε την αύξηση των επενδύσεων και των επιδοτήσεων:
    - Ενθάρρυνση των βραχυπρόθεσμων ιδιωτικών επενδύσεων, με παράλληλη διατήρηση της συνολικής δημόσιας ιδιοκτησίας και ελέγχου.
    - Φορολόγηση των ορυκτών καυσίμων, συμπεριλαμβανομένων των αεροπορικών καυσίμων.

Αιτιολόγηση:

Η σύσταση αυτή είναι σημαντική, διότι τα σιδηροδρομικά ταξίδια και οι σιδηροδρομικές εμπορευματικές μεταφορές αποτελούν βασικούς τομείς στους οποίους μπορεί να επιτευχθεί ταχεία βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης. Πρέπει να δράσουμε για το μέλλον της οικολογίας, της οικονομίας και της τεχνολογίας. Ως εκ τούτου, συνιστούμε να αυξηθούν η ελκυστικότητα και η αποδοτικότητα των μεταφορών επιβατών και εμπορευμάτων. Για να επιτευχθεί αυτό, πρέπει να δράσουμε σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Αποτελέσματα της αξιολόγησης από τους πολίτες της ομάδας

Αριθ.	Τίτλος της σύστασης	Επίπεδο στήριξης	Ποσοστό έγκρισης
8	Να βελτιστοποιηθεί και να αναπτυχθεί το δίκτυο,, από τον παραγωγό έως τον τελικό χρήστη, υπέρ των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας	5,25	96 %
3	Να αυξηθεί η ενεργειακή ανεξαρτησία και η ενεργειακή απόδοση, ώστε να γίνει η ΕΕ παράδειγμα προς μίμηση παγκοσμίως	5,18	92 %
9	Να δοθεί βοήθεια στους πολίτες της ΕΕ ώστε να αναπτύξουν ενεργειακές κοινότητες με επίκεντρο την ενεργειακή απόδοση, μέσω της παροχής πληροφοριών και χρηματοδοτικής στήριξης	4,96	91 %
11	Να επεκταθεί η εφαρμογή της ενεργειακής απόδοσης στα κτίρια	4,89	90 %
4	Να επιτευχθούν οι στόχοι ενεργειακής απόδοσης, με την ενίσχυση της ικανότητας όλων για δράση	4,87	87 %
12	Να αυξηθεί η ελκυστικότητα των δημόσιων μεταφορών για τους επιβάτες	4,83	91 %
2	Να χρηματοδοτηθεί το δίκαιο δικαίωμα στην ενεργειακή ανακαίνιση κατοικιών	4,73	87 %
1	Να ενδυναμωθούν οι καταναλωτές ώστε να ενστερνιστούν την ενεργειακή απόδοση	4,71	84 %
10	Να αναπτυχθούν ενεργειακά αποδοτικές κοινότητες για υπεύθυνη κατανάλωση και αύξηση της τοπικής παραγωγής ενέργειας	4,64	84 %
13	Να καθιερωθούν οι πιο ενεργειακά αποδοτικές μεταφορές σε ολόκληρη την Ευρώπη: λιγότερες οδικές μεταφορές εμπορευμάτων, λιγότερες επιβατικές αεροπορικές μεταφορές και καθιέρωση της αρχής «προτεραιότητα στις σιδηροδρομικές μεταφορές»	4,55	79 %

6	Να βελτιωθεί η εξειδίκευση του εργατικού δυναμικού στην ΕΕ στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης	4,49	82 %
7	Να εξασφαλιστεί το μέλλον μέσω της πράσινης εκπαίδευσης	4,48	82 %
5	Διαχείριση και παρακολούθηση της εφαρμογής των οδηγιών της ΕΕ	4,19	72 %